

Van vóór naar achter of van links naar rechts? Gebruikersonderzoek naar de positionering van afbeeldingen en tekst in procedurele instructies

Anne Nienke Eppinga, Ielka van der Sluis & Redeker

In 'Eerste hulp' situaties is het van belang dat tekst en beeld in instructies zo zijn vormgegeven dat ook leken snel en adequaat kunnen handelen. Een corpusanalyse van 15 tekenbeetinstructies toont aan dat zelfs deze eenvoudige instructies verschillen in inhoud en vormgeving. In de tekst worden naast de kernhandelingen (bv. 'pak de teek vast') soms ook voorbereidende handelingen ('neem een pincet') en afsluitende handelingen ('ontsmet de wond') beschreven. De afbeeldingen staan vóór, na, naast of tussen de tekst en visualiseren handelingen (bv. hoe de teek uit de wond getrokken wordt) of – anders dan in de tekst – het handelingsresultaat (hand houdt een pincet vast). In een gebruikersstudie met 22 proefpersonen zijn vier variaties van dezelfde tekenbeetinstructie getest, waarbij de afbeeldingen boven, onder, links of rechts van de tekst gepresenteerd werden. Met oogbewegingsregistratie en video-opnames is vastgelegd hoe uitvoerders de verschillende instructies verwerken. Vervolgens is met een vragenlijst begrip, oproepbaarheid en aantrekkelijkheid van de instructies gemeten. De vier versies verschillen niet in begrijpelijkheid, maar voor oproepbaarheid, aantrekkelijkheid en uitvoerbaarheid scoort de versie waarbij de tekst links van de afbeeldingen staat het beste. Er kan geconcludeerd worden dat gebruikers van tekenbeetinstructies eerst stapsgewijs de tekst lezen en vervolgens de bijbehorende afbeeldingen willen zien.